

V prvý júnový piatok je Grécko povinné zaplatiť MMF 300 miliónov eur.

Dlhová hra Grécka prepína na vyššiu obťažnosť.

V prvý júnový piatok má Grécko zaplatiť MMF 300 miliónov eur. Na krajinu sa valí splátka za splátkou, ako nepriatelia v počítačovej hre. Zápas s každým ďalším nepriateľom je o niečo ťažší a treba vytasiť stále zložitejšie a menej reálne údery a kopy, či rovno ohnivé gule a kyselinové sprchy.

Podobne Grécko musí vymýšľať stále zložitejšie kľučky. Posledné splátky dokázalo zaplatiť vďaka presunu peňazí z účtov municipalít (hoci nie všetky sa podriadili) do štátnej pokladnice a presunom rezervného účtu v MMF. Piatkovú splátku pravdepodobne dokážu uhradiť, potom však v krátkom časovom slede nasleduje séria ďalších. Gordický uzol dokáže rozťať buď bankrot alebo dohoda.

Bankrot sme rozoberali minule, čo tá dohoda? Nejednen čitateľ za tie mesiace zabudol, o čom sa to vlastne jedná, takže malé pripomenutie. Bojuje sa o 7,2 miliardy eur balíka pomoci z roku 2012. Tie sú momentálne zablokované, keďže veritelia stratili istotu, že nová grécka vláda bude plniť dohodnutý reformný program, ktorý je podmienkou pomoci. Tá s tým otáľa, pretože vďaka prísľubu odmietnutia doterajších reforiem vyhrala voľby.

Sporné oblasti sú tri. Najpriechodnejšou sú fiškálne ciele.

Sporné oblasti sú tri. Najpriechodnejšou sú fiškálne ciele. Pôvodný plán rátal s 3% primárnym prebytkom na rok 2015. Dnes je však všetkým jasné, že to je číslo z ríše fantázie. Posledné správy hovoria o tom, že v minimálne v tomto bode sa už darí nachádzať obom stranám spoločnú reč okolo 1% prebytku.

No vo zvyšných dvoch bodoch, reforme trhu práce a dôchodkového systému, sa rokovania za posledné štyri mesiace pohli presne o nula centimetrov. Aj prvý júnový týždeň zaznievali z úst gréckych politikov slová o tom, že ústupky už nie sú možné. Tsipras v rozhovore pre denník Le Monde poznamenal, že „veritelia totálne ignorujú demokratickú voľbu gréckeho ľudu.“

Nerozumiem mu. Grécky ľud demokraticky rozhodol, že my mu máme poslať ďalšie peniaze?

Nikto nebude chcieť rozpad Eurozóny a peniaze sa v priebehu júna uvoľnia.

Predpokladajme ale, že je to celé len politické divadlo. Nikto nebude chcieť rozpad Eurozóny a peniaze (alebo aspoň ich časť) sa v priebehu júna uvoľnia. Nebude to začiatok konca krízy, dokonca ani nie slávny Churchillov koniec začiatku. Okrem zhruba 2 miliárd eur pre MMF by malo Grécko v priebehu roka nájsť 6,7 miliardy eur na splatenie dlhu voči ECB. V situácii, keď jeho rozpočet beží na výparoch. Výplaty v niektorých štátnych inštitúciách meškajú mesiac či dva a dodávatelia nemajú zaplatené aj viac než štyri mesiace. Ako to zhrnul jeden dodávateľ potravín: „Kedysi sme sa bili o to, aby sme dodávali štátu. Dnes je to ten najhorší zákazník.“ Rast gréckej ekonomiky by podľa čerstvej prognózy OECD mal v roku 2015 miesto odhadovaných 2,3 % dosiahnuť len 0,1 %. Dlh dosiahne okrúhlych 180 % HDP.

Núdzová likvidita ELA pre grécke banky pomaly narazí na strop – teoreticky.

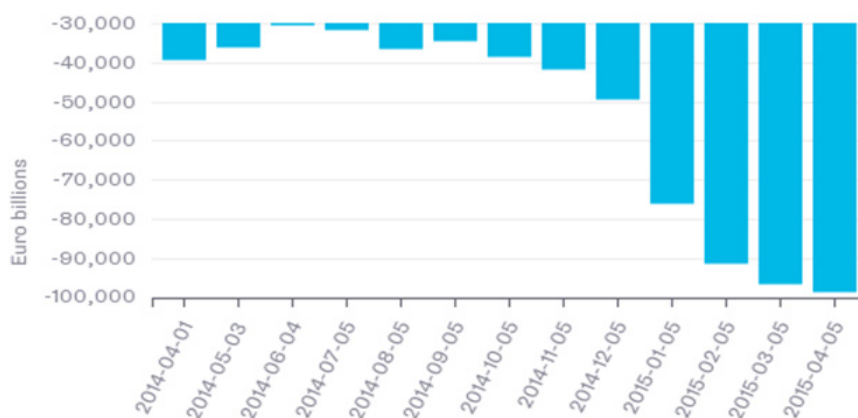
Biznis a obyvatelia sa pripravujú na najhoršie. Útek kapitálu z krajiny dobre ilustruje vývoj zúčtovacej bilancie Target2, ktorá je akýmsi „účtovníctvom“ centrálnych bánk Eurozóny. Za prvé štyri mesiace roka 2015 sa bilancia Grécka zhoršila o 50 miliárd eur. Vklady v gréckych bankách padli v apríli na najnižšiu úroveň od roku 2004.

Núdzová likvidita ELA pre grécke banky pomaly narazí na strop – teoreticky. Eurozóna je totiž ekonomickým Matrixom, ktorý je možné ohýbať podľa ľubovôle. ECB si svoje vlastné pravidlá vymýšľa, kontroluje a sama sa za ne trestá. To platí aj o záchraných programoch, takže možných výsledkov tejto šachovej partie je stále dosť.

Jeden zo scenárov, kedy grécka postavička prejde hru víťazne, si môžeme predstaviť nasledovne. Eurozóna uvoľní svoju časť pomoci (MMF je tým tvrdohlavejším baranom) a Grécko zaplatí splátky MMF. Z rezervy na rekapitalizáciu gréckych bánk (cca. 10 miliárd eur) sa zaplatia dlhopisy ECB, prípadne sa spraví ich výmena za iné, s odloženou splatnosťou. V priebehu roka sa vyrokujú „preklenovacia pomoc“. Sumička okolo 10-15 miliárd by eurovalu skoro neublížila a dokázala potlačiť Grécko vpred rok, ale pokojne aj viac. Jediný skutočný problém by bolo, ako to predat daňovníkom v Eurozóne.

Greek Liability Explosion

Greece's Target 2 balance

Institute of Empirical Economic Research, Osnabrueck University

BloombergView

Viac potichu sa popri Grexite rozbiehajú aj diskusie okolo Brexitu.

Paralelne a viac potichu sa popri Grexite rozbiehajú aj diskusie okolo Brexitu. Britská vláda má pomerne jasnú predstavu o svojich požiadavkách. Avšak snáď až na výnimku témy imigrácie by na presadenie ostatných zmien (najmä úpravy kompetencií medzi členskými štátmi a Bruselom) potrebovali zmeniť zmluvy o EÚ. To vyzerá byť mimoriadne náročná úloha. Ale Angela Merkel premiérovi Cameronovi podala trocha nádeje: „Nemali by sme vravieť, že zmena zmluvy je úplne nemožná... Kde je vôľa, tam je cesta.“

Spomínate si na Sarkyho? Bývalý francúzsky prezident a hviezda prvých rokov eurokrízy neustále premýšľa nad návratom. Po tom, čo jeho strana UMP pred časom prežila niekoľko riadnych škandálov okolo financovania, skúša to rebrandingom. Po novom to budú Republikáni. Uvidíme, či nová značka naučí starého psa novým kúskom.

Nech vám ide splácanie pôžičiek lepšie ako Grécku. Aj v lete!

Martin Vlachynský
4.6.2015